

Book Review

การจัดการโลจิสติกส์ ถือเป็นองค์ความรู้ใหม่ซึ่งเริ่มเป็นที่รู้จักในประเทศไทยอย่างกว้างขวางในช่วงระยะเวลาประมาณ 10 ปี ที่ผ่านมา โดยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประยุกต์ศาสตร์ด้านการจัดการโลจิสติกส์มาใช้ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ เนื่องจากการจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพจะสามารถช่วยลดต้นทุนของสินค้าและบริการ ตลอดจนเพิ่มระดับความพึงพอใจแก่ลูกค้า นอกจากนี้ภาคการศึกษาที่ตอบรับกับกระแสความต้องการบุคลากรที่มีความชำนาญในการปฏิบัติงานและการวางแผนด้านโลจิสติกส์ โดยมีการเปิดหลักสูตรโลจิสติกส์ขึ้นมาเกือบทุกมหาวิทยาลัย ซึ่งมีทั้งในส่วนของด้านวิศวกรรมและการจัดการ

อย่างไรก็ดี คนส่วนใหญ่ยังไม่มีความเข้าใจในเรื่องของการจัดการโลจิสติกส์ที่ถูกต้อง โดยยังนึกว่าเป็นเพียงเรื่องของการขนส่งแต่เพียงอย่างเดียว จึงส่งผลให้มีตำราในศาสตร์แขนงนี้ออกมามากมายทั้งภาษาอังกฤษและที่แปลเป็นภาษาไทยโดยสำนักพิมพ์ต่างๆ เนื่องจากโลจิสติกส์รวมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในกระบวนการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ ข้อมูลข่าวสาร และเงิน ที่ไหลไปมาภายในโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นน้ำ ซึ่งได้แก่ ผู้จัดหาวัตถุดิบ ไปจนถึงผู้บริโภคสินค้าสุดท้ายที่อยู่ปลายน้ำ การจัดการโลจิสติกส์จึงถือเป็นสหสาขา (Multi-disciplinary) ที่ประกอบด้วยองค์ความรู้ในหลายๆ ด้านด้วยกัน เช่น การวางแผนกลยุทธ์ การจัดการ กฎหมาย ตลอดจนความรู้ทางด้านวิศวกรรมและการขนส่งและอุตสาหกรรม

Book Review: Fundamentals of Logistics Management

Publisher: McGraw-Hill European Edition

Publication Year: 2006

Author: David B Grant, Douglas Lambert, James R

Stock, Lisa M. Ellram

Language: English

Length: 512p

ท่ามกลางหนังสือด้านโลจิสติกส์ที่มีอยู่ในท้องตลาด “FUNDAMENTAL OF LOGISTICS MANAGEMENT: European Edition” ที่แต่งโดย Grant DM, Lambert DM, Stock JR และ Ellram LM เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้ที่ต้องการหาตำราวิชาการที่สามารถให้ความรู้พื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่ดี ในหนังสือมีทั้งหมด 13 บท โดยมีเนื้อหาที่กล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎี เทคนิคและหลักปฏิบัติ รวมถึงกรณีศึกษาด้านโลจิสติกส์ ซึ่งเป็นกรณีที่เกิดขึ้นในสหภาพยุโรปเป็นหลัก โดยโครงสร้างของแต่ละบทจะเริ่มด้วยวัตถุประสงค์และบทนำที่เก็ร็นำถึงเนื้อหาที่มีอยู่ภายในบทอย่างย่อ และจบท้ายด้วยบทสรุป แบบทดสอบ หนังสือที่แนะนำอ่านเพิ่มเติมและบรรณานุกรมของบทนั้น

เนื้อหาในบทที่ 1 จะแนะนำความหมายของโลจิสติกส์ ใช้อุปทาน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ทั้งหมด อย่างคร่าวๆ เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมทั้งหมด อันเป็นการปูพื้นฐานแก่การอ่านเนื้อหาในส่วนที่เหลือของหนังสือ โดยบทที่ 2 เป็นการเชื่อมโยงบทบาทของโลจิสติกส์กับการปรับปรุงการให้บริการลูกค้า บทที่ 3 กล่าวถึงประเภทและการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้นับสนุนการจัดการโลจิสติกส์อย่างเหมาะสม

บทที่ 4 กล่าวถึงกิจกรรมการจัดซื้อ จัดหา การคัดเลือก และการบริหารความสัมพันธ์กับซัพพลายเออร์ และการบริหารสินค้าคงคลัง ในขณะที่เนื้อหาของบทที่ 5 เป็นเรื่องของการจัดการสินค้าคงคลัง การวิเคราะห์องค์ประกอบของต้นทุนการถือครองสินค้าคงคลัง และการคำนวณปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดที่สุด (EOQ) บทที่ 6 นำเสนอหลักการที่ใช้ในการจัดการวัตถุดิบในส่วนของโลจิสติกส์ขาเข้า (Inbound Logistics) เช่น JIT

เนื้อหาในบทที่ 7 จะเกี่ยวกับการขนส่ง ซึ่งถือเป็นหนึ่งในกิจกรรมสำคัญของระบบโลจิสติกส์ โดยมีรายละเอียดของรูปแบบการขนส่งในแต่ละประเภท องค์ประกอบของต้นทุนและการวัดประสิทธิภาพการขนส่ง บทที่ 8 และ 9 กล่าวถึงการบริหารคลังสินค้า ระบบการขนถ่ายลำเลียงสินค้า การบรรจุภัณฑ์ และโลจิสติกส์ย้อนกลับ รูปแบบการจัดโครงสร้างองค์กรด้านโลจิสติกส์จะอยู่ในบทที่ 10

บทที่ 11 เป็นเรื่องของการใช้ต้นทุนในการประเมินประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ สองบทสุดท้ายของหนังสือจะกล่าวถึงการจัดการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศและการวางแผนด้านโลจิสติกส์ ทั้งในระยะสั้น กลาง และยาว เพื่อสนับสนุนกลยุทธ์ขององค์กร ท้ายหนังสือจะรวมนิยามของคำศัพท์เฉพาะด้านโลจิสติกส์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เพิ่งเริ่มศึกษาได้ดี

กล่าวโดยสรุป หนังสือเล่มนี้จะมุ่งเน้นหลักการและกรณีศึกษาสำหรับการจัดการโลจิสติกส์ โดยมีจุดเด่นของหนังสืออยู่ที่การเขียนและการนำเสนอที่อ่านเข้าใจง่าย เป็นลำดับขั้นตอน การนำเสนอให้เห็นถึงภาพรวมก่อนที่จะกล่าวถึงในรายละเอียดของแต่ละกิจกรรม การใช้กรณี

ศึกษาที่ค่อนข้างทันสมัย ไม่มีสูตรการคำนวณที่ยุ่งยากซับซ้อน นอกจากนี้หนังสือเล่มนี้ยังเป็นการผสมผสานองค์ความรู้ที่มาจากคณาจารย์ทั้งทางด้านฝั่งยุโรป (University of Hull) และฝั่งอเมริกา (University of Southern Florida, Ohio State University และ Arizona State University) ซึ่งมีความหลากหลายของแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้

อย่างไรก็ตาม หนังสือเล่มนี้ไม่สามารถตอบสนอง

หนังสือเล่มนี้จะมุ่งเน้นหลักการและกรณีศึกษาสำหรับการจัดการโลจิสติกส์ โดยมีจุดเด่นของหนังสืออยู่ที่การเขียนและการนำเสนอที่อ่านเข้าใจง่าย เป็นลำดับขั้นตอน การนำเสนอให้เห็นถึงภาพรวมก่อนที่จะกล่าวถึงในรายละเอียดของแต่ละกิจกรรม การใช้กรณีศึกษาที่ค่อนข้างทันสมัย ไม่มีสูตรการคำนวณที่ยุ่งยากซับซ้อน

ความต้องการของ ผู้ที่ต้องการทราบวิธีการคำนวณและการวิเคราะห์ด้านโลจิสติกส์ขั้นสูงที่ต้องอาศัยความรู้ทางด้าน Operations Research เพื่อการวางระบบให้มีประสิทธิภาพสูงที่สุด นอกจากนี้ประวัติและกรณีศึกษาที่นำเสนอในหนังสือจะมาจากกรณีของฝั่งยุโรป

ทั้งหมด ทำให้ขาดมุมมองของประเด็นปัญหาเดียวกันในสภาวะแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ ดังนั้น หนังสือเล่มนี้จึงเป็นตำราที่เหมาะสมแก่ผู้ที่เริ่มต้นศึกษาโลจิสติกส์ในระดับอุดมศึกษารวมถึงนักปฏิบัติที่ต้องการเข้าใจถึงแนวคิดพื้นฐานของศาสตร์ทางด้านนี้อย่างถูกต้อง และสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาในรายละเอียดเชิงลึกต่อไป

บรรณานุกรม

Grant DM, Lambert DM, Stock JR & Ellram LM (2006) *Fundamentals of Logistics Management*, McGraw-Hill European Edition, Singapore.

โดย.. ดร.สถาพร โอภาสานนท์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ โลจิสติกส์ และการขนส่ง คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์